

WERNER SCHWAB

DE RAVISSANTE REIDANS
naar de Reidans van de
RAVISSANTE HEER
ARTHUR SCHNITZLER

*(DER REIZENDE REIGEN nach dem Reigen des
REIZENDEN HERRN ARTHUR SCHNITZLER)*

Vertaling Tom Kleijn

Opvoeringsrechten originele tekst:

Opvoeringsrecht amateur: Deutscher Theaterverlag, Grabengasse 5, 69469 Weinheim

Beroepstoneel: S. Fischer Verlag, Hedderichstr. 114, 60596 Frankfurt/Main

© Copyright Nederlandse vertaling: Tom Kleijn 2001

PERSONEN

Alle mannelijke personages hebben afschroefbare geslachtsdelen.
Alle vrouwelijke personages hebben verwisselbare baarmoeren.

RUIMTE

De tendentieuze ruimte is de voorwaarde voor een omvangrijke collectie.

TAAL

DE onverhoorde taal hoort gewoon standrechtelijk doodgeschoten te worden door EEN taal.

EEN

DE HOER EN DE KANTOORBEDIENDE

Wenen, rand van de stad.

HOER

Nou, mooie snelle auto, jij niet iets willen doen met jouw eenzame carrosserie aan de mijnige persoon op de huidige avond?

KANTOORBEDIENDE

Ik ben geen mooie snelle auto, ik ben een wasechte kantooremployé. Ik ben door en door goed geëmployeerd en ik ben me te jong en te slank en ik word te goed benut, opdat ik mij al een betaling zou moeten permitteren voor de grappen in de geslachtelijkheid.

HOER

Maar een goedgeëmployeerde employé hoeft toch geen vergoeding af te leveren voor de opwindende vreugde, die hij de vrouwenwereld kan aandoen. Een mooie leverancier krijgt toch bijna zelf geld, als hij zich een keer verdoet.

KANTOORBEDIENDE

Wat, jouw hele reet met de gaten erin is gratis?

HOER

De gelukzalige lust betaalt de juiste prijs van de wereld. De lust, die doet het afbetalen voor hem, die van het hoogtepunt in de schulden stort.

KANTOORBEDIENDE

Nou ja, dat stemt ook met mij wel overheen. Tenslotte ben ik met mij immers nog niet eens getrouwd, dus ben ik nog vrij voor de dubbelzinnige ervaring. En jong ben ik zonder meer en goed in elkaar gezet ...

HOER

Nu moet je proberen, jouw verhaal achter de sluitspier te houden. Een lust heeft nooit een verleden.

Ze gaat voor hem staan, opent zijn ritsluiting en begint hem te pijpen. Dan staat ze op en loopt een eind van hem weg, terwijl ze aan zijn plasticlid zuigt. Hij gaat steeds krommer staan naar het einde toe, totdat hij door de knieën gaat. De Hoer komt weer naar hem toe en stopt zijn ding in de open gulp. Hij komt kreunend overeind.

HOER

Zo, mijn geëmployeerde jongen, bij jouw kleine muizenlul kost de voedzame zaak een geeltje.

KANTOORBEDIENDE

Waaat jij, gulzige zeug, nu heb je een heel leven uit mij laten stromen en nu wil je een betaling voor jouw lustmisdad aan mij?

HOER

heft haar vuist ten hemel en spreekt naar boven

Mijn God, U heeft werkelijk net zo'n boosaardige vlammenreet als de Satan. Nu heeft U mij alweer zo'n kleinlullige grootheidswaaninnige voor mijn hoge hakken gescheten.

tegen de KANTOORBEDIENDE

Jij, totaalidoot van huis uit, jij gaat je toch niet buiten een geldspel om inbeelden, dat ik uit louter geilheid jouw regenworm uitzuig. Dat is een ingespeeld spel, rotvarken. Dat zijn de geile inbeeldingsbeelden, die ik doorverkoop, dat alles gratis is voor een echt geld. Dat dreun ik op tegen iedere lul, dat hij te mooi is voor een bankbiljet. Maar de meeste weten op het einde automatisch dat er betaald moet worden, alleen jij hoort bij dat onbenullige idiotendom, dat zijn stompjeslul voor vol aanziet.

KANTOORBEDIENDE

beteuterd

De leugen verdient het grootste geld vandaag de dag. De leugen stuurt de menselijke auto in de afgrond naar beneden. De leugen verduistert de immermenselijke betrekkingen.

HOER

Zo, en nu maak jij jouw snelle broek een geeltje lichter, zodat je eindelijk kunt verdwijnen.

KANTOORBEDIENDE

stormt op haar af en grijpt haar bij de keel

Voor een geil hoerenvlees de eigegezonde mens afbetalen, hè? De slechtmenselijke mensen ondersteunen, hè? Aan een vlezen pleepot geld uitleveren, hè? Dan stop ik toch nog liever een rustige schenking in een Afrika naar beneden, of ik sluit financieel vriendschap met de kerkelijke mensenhulp, voordat ik voor het jouwige gat een gouden rand eromheen betaal.

Hij stoot haar tegen de grond en gaat af.

HOER

hijgend

Kerkenreetvolneuker, negervolvreter. Jouw invalide stompjeslul zal jou nog wel het verhaal moeten vertellen ... van de laatste lepralijdende dwerg bij Sneeuwwitje ...

TWEE

DE KANTOORBEDIENDE EN DE KAPSTER

In de kapsalon. Vastenavond.

KAPSTER

Dat u zich juist op carnavalsdinsdag de volle haarpracht wilt laten verfraaien, dat is nou een opvallend teken.

lacht

KANTOORBEDIENDE

Het carnaval neemt de mens in het doordringende oog, dat voorlopig nog vrolijk is, maar heel gemakkelijk in de serieusheid omhoog kan glijden, wanneer op woensdag het leven de as verstroot.

KAPSTER

Maar u bent toch echt een intelligent kapsel en vandaag bent u ook nog zo spraakzaam, terwijl u toch nog nooit een vriendelijke spraakverwisseling wilde hebben tijdens mijn knippen van de haren.

KANTOORBEDIENDE

Maar mijn binnenoog heeft u allang in een lange termijnzicht, juffrouw. Ik ben een zoekende, weet u, iemand die precies uitzoekt, en dan slaat het gevondene met de kop tegen de grond. Er bestaan dingen, die behoren iemand toe, wanneer je ze lang genoeg op het oog hebt.

KAPSTER

Nou, maar u bezorgt mij een vrolijke angst op deze carnavalsdinsdag.

KANTOORBEDIENDE

Het is allemaal gepland. Het denken heeft aan alles gedacht. Het plan van een waarnemer klopt altijd. Deze algemene beschouwing is het plan. We zullen elkaar grondig nader moeten leren kennen met ons, mijn juffrouw, omdat het plan dat heeft besloten. Want op een dag, mijn juffrouw, zal mij mijn harenknippen niets meer moeten kosten.

KAPSTER

Maar nu bent u me wel al te vrolijk serieus, mijnheer. De carnavalsdinsdag maakt veel vrij, maar men moet de Aswoensdag niet voortijdig overdrijven.

kapt hem heftig

KANTOORBEDIENDE

Overdreven is alleen het carnaval als dinsdag, mijn juffrouw. De dood hangt overal rond. En wanneer men alommenselijk te hoog heeft gespeeld, dan kan het je gebeuren, dat je heel onderofficieel onverbonden sterft. De dood heeft geen echte humor, alleen een gespeelde, en de enige redding is de gedachte aan de familie der mensen, aan de vermeerdering der mensen en aan de totaalvoeding der mensen voor een eeuwigheid, die ooit eeuwigdurend zal zijn.

KAPSTER

Of die gedachte niet te loodzwaar zou kunnen zijn voor de vreugde van het carnaval? Nu hoef je eens een keer niets uit te kiezen, dan zou het toch belachelijk zijn, wanneer je je voor het hele leven kruiselings vastlegt.

KANTOORBEDIENDE

De grote plannen smeedt de smid onder de zotskap. Dat is als gedachte een nieuwe uitvinding. U moet trots op mij kunnen zijn.

KAPSTER

Trots ... op u? Maar u behoort mij toch helemaal niet toe.

KANTOORBEDIENDE

Maar u behoort de mijnige volmenselijkheid toe, maar u zult wellicht tijd nodig moeten hebben om van uw aanhankelijkheid op de hoogte te raken.

KAPSTER

geërgerd

Maar wat is dat nou voor een opgeklopte overdrijving vandaag? Een keurig mens, zoals u het bent ..., dan bent u nu toch echt niet binnen de voornaamheid, zoals u tekeer gaat onder uw haren.

KANTOORBEDIENDE

Maar dan heb jij je bij de lafheid laten inschrijven vandaag. Omdat je toch anders zo'n lustjoliege vrouw bent, wat ik al zo lang heb kunnen waarnemen tijdens het inkorten van de algemene haren.

KAPSTER

Maar waarom praat u dan uit, wat u denkt? Wat wilt u dan eigenlijk, opdat u opeens moet praten? Ik ben toch ook een echt mens.

KANTOORBEDIENDE

Dat weet ik toch. Maar wat wil je dan anders doen dan mijn kerel te trouwen ... anders ben je net zo verloren als een schildpad in de bergen.

KAPSTER

Maar ik ken u toch eigenwerkelijk helemaal niet, mijnheer.

KANTOORBEDIENDE

Jij moet geen heren kennen, daarvoor zal ik wel kunnen zorgen. En de liefde zit hem in de regelmatige duurzaamheid. Aan alles zul je wennen. Ook de dood zal ons verbinden.

KAPSTER

Ik wil niet ... ik wil toch helemaal niet ...

KANTOORBEDIENDE

Zoek de rust nu en de vreugde in jezelf. Hier komt mijn teken ...

Hij grijpt in zijn broek, haalt zijn kleine plasticlul eruit en overhandigt hem plechtig aan haar. Ze bekijkt het ding, krijgt een lachkramp en geeft het aan hem terug. Beteuterd steekt hij het weer weg

KAPSTER

En die kleine carnavalsgrap had je mij levenslang willen aansmeren, jij, komische kapelmeester zonder toren?

KANTOORBEDIENDE

Helemaal niets ... helemaal niets heb ik voorondersteld ... helemaal niets. Dat is toch zonder meer allemaal ordinair met dat geslachtelijk totaalverkeer. Het geslachtelijke, dat is trouwens helemaal geen generaal, dat is hooguit een kleine pelotonscommandant in het levensleger.

KAPSTER

begint weer zijn haren te bewerken

Als jij al zo'n reuzengrote bek hebt, dan had je ook een grote heerszuchtige man in je broek moeten hebben.

steekt met de schaar in een luchtballon, die klapt

KANTOORBEDIENDE

Ik verzoek om een verontschuldiging en om een onderwerping pas op een latere termijn. U zult mij nog wel in zich naar binnen begrijpen, juffrouw. Het leven wordt nu eenmaal rond, wanneer men het met een gezellige tweezaamheid opvult. Ik wilde met uw onderlijvigheid toch geenszins in contact komen. Maar een toekomstig gezin moet toch wel met een echte erotiek beginnen, anders houdt het hele leven een huwelijk niet uit. Vergeeft u mij, juffrouw? Zegt u toch iets ...

KAPSTER

kamt hem heftig

Verdient u veel op uw positie, die u laat werken?

KANTOORBEDIENDE

Grandioos geld stelt mijn werk mij ter beschikking. Eenzaam ben ik met mijn geld, omdat het niet aan de toekomst kan werken met een gezonde jonge vrouw.

KAPSTER

Nou ja, misschien zou er toch iets uit deze carnavalsdinsdag-geschiedenis uitgewerkt kunnen worden.

KANTOORBEDIENDE

Echt waar, juffrouw? Wordt u nu toch de mijne van mijn eigen vreugde aan de toekomst?

KAPSTER

Ik zou daar natuurlijk over kunnen willen nadenken, wanneer men zich een schoonheidlijke toekomst zou willen uitdenken.

KANTOORBEDIENDE

Denkt u, juffrouw, denkt u zich vol met een mogelijk geluk. Zegt u een ja. Ik smeed u met mijn hele menselijkheid om uw zegen af.

KAPSTER

Dus God wil nu eenmaal ..., nou, dan geef hem maar hier.

KANTOORBEDIENDE

Dank je, dank je, niets zul je kunnen berouwen in deze verbintenis.

Hij opent zijn gulp en overhandigt haar zijn plasticlul. Ze tilt haar werkschort op en steekt hem in zich naar binnen. Hij kronkelt in zijn stoel, zij maakt kreunend zijn kapsel af

KAPSTER

Zo, het kapsel is ten einde, mijnheer.

geeft hem de lul terug

Vandaag zijn de haren gratis. Spoedig zal ik ontslag nemen bij de haren van de mensen en een huwelijk bereiken.

borstelt hem omzichtig af

KANTOORBEDIENDE

gaat voor de spiegel staan en bekijkt zich zelfingenomen

Uitstekend, mijn juffrouw, u heeft uw bekwaamheden al weer danig overtroffen.

draait zich om om te gaan

Nu, dan tot morgen of liever volgende week. Adieu.

KAPSTER

beteuterd

Tot ... morgen ... tot ... ziens.

DRIE

DE KAPSTER EN DE HUISBAAS

De smakeloos duur ingerichte woonkamer van de Huisbaas. De Kapster zit in een gemakkelijke stoel en frist haar make-up op. De Huisbaas is nog bezig in de zijkamer.

HUISBAAS

uit de zijkamer

Ik ben praktisch al onderweg. Het komt meteen.

KAPSTER

luid

Jaja.

Hij komt binnen, zij wil opstaan

HUISBAAS

Blijft u heel onbescheiden zitten. Ik ben de nieuwe huisbaas. Het is uiteraard natuurlijk een lang verhaal. Ik ben vanzelfsprekend de nieuwe baas na mijn oude vader geworden, die op de afgelopen zondag zijn laatste vonk heeft verbruikt, zoals u weet, en mij het hele huizenbeheer heeft toebeheerd.

KAPSTER

Maar dat is een gunstige eigenschap van u, dat u alle onderste huurders persoonlijk wilt leren kennen ... als huisbaas.

HUISBAAS

Afkomstig uiteraard uit het filosofische domein, mijn juffrouw. Voortdurende volhardende filosofische wapenwedloop ... en nu onder de knoet van de huizen van mijn vader, die hij heeft veroorzaakt, de huizen dus en de huisbewoners.

KAPSTER

Ja, alle huizen zijn inspannend en uitspannend. De behuizingen der mensen zijn onbeholpen hulpkrachten van de mensen.

HUISBAAS

Oho, ook de juffrouw met filosofische impulsen in de hersenziel.

KAPSTER

Ja nou, als kapster is men immers volledig bij de hoofden van de mensen werkzaam. De mensen dragen vaak hun aangeboren levensadres compleet op hun hoofd.

HUISBAAS

Maar dat is van een hoge interesse, wat u daar in mijn filosofische hersenkamer op tafel legt, geachte juffrouw. Ik hoop, dat u nog vaak mijn woonkamer bezet zult houden.

Hij gaat naast haar zitten, zij schuift een stuk weg

Maar wat nu, wilt u emigreren uit onze praatlustigheid, omdat u zich zo ver met zichzelf van uw huisbaas wegzet? Krijgt u een onsympathieke aanval binnen in de korf van mijn aura?

KAPSTER

Maar natuurlijk niet, dat is gewoon zo'n toekomstige extase, dat er nu een jonge huisfilosoof in ons huis kan bestaan, omdat ... oh, ik smeeek u om een reusachtige vergiffenis ..., omdat deze rouw bij u ... om meneer uw vader. Maar dat is me nu toch een pijnlijkheid met mijn losse tong ...

HUISBAAS

Maar alstublieft, zo'n piëteit is toch zo conservatief. Het leven spreekt vanaf een zeker levenstijdpunt nu eenmaal een onderaardse taal en vult de klaargesproken mens op met witte en jolige maden.

Bovendien heeft de oude baas zelfs nooit een begrip willen hebben met mijn tijdgeest, die al vanaf de geboorte omhoog het actuele leven heeft willen vertalen in een schrandere filosofie.

Altijd de Mammon, juffrouw, huizen vol huizenbeheer, huurders vol huurpenningen.

KAPSTER

Maar dat is tamelijk treurig, dat u uw leven achter de huizen niet hebt kunnen uitleven, meneer de huisbaas.

HUISBAAS

U bent zo mooi ongecompliceerd, juffrouw, en zo ongecompliceerd mooi. Wilt u niet nog een preciezer leven van mijn hoofdhuid aflezen?

Ze gaat achter hem staan en krauwt zijn kop

Wel, wat het hoofdhuidlezen betreft, ben ik een analfabeet, dan ben ik alleen maar een proletarische genieter ... aaah ...

Hij grijpt naar achteren tussen haar benen

KAPSTER

Dat ... maar dat is geen hoofdhuid niet ...

HUISBAAS

Maar haren zijn het ook ... en met een berg voor een vingersport.

Ze kreunt

Een jonge verhuurder en een jonge huurster moeten toch een huur kunnen vinden voor de jonge mogelijkheden van de onverbruikte mensen.

KAPSTER

Maar ... maar dan moet men er wel goed op kunnen letten, dat het iets buitenissigs wordt, waarbij het een mens dan ook werkelijk de adem beneemt, anders blijft er niets over van een liefdesuur.

HUISBAAS

Ja, men moet het filosofisch uitvoeren, zodat het buiten de nissen van het plaatjesboek van de voorgekauwde liefdesregeling kan vallen. Jaaa, de adem moet iemand bij alles benomen worden.

Hij gaat af en komt terug met een bak water. Hij pakt haar, steekt haar hoofd in de bak, haalt zijn plasticlul uit zijn broek en stopt die onder haar rok. Ze borrelt, hij laat haar los. Zwaar ademend staan ze er allebei

Maar dat was nu een adembeneming, nietwaar? Dat was helemaal niet ongecompliceerd. Nu kun je in ieder geval zeggen, dat je in een ademloze belevens was omsingeld.